

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ε.Π. Κρήτη 2014-2020

**Οδηγίες για την υποβολή προτάσεων
στο πλαίσιο της Πρόσκλησης ΕΤΠΑ – 28 (ΟΠΣ 2399)
Δράση 1.b.1 : Έργα επίδειξης - πειραματικής
ανάπτυξης, που προωθούν την έρευνα και
καινοτομία σε τομείς της RISCrete**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

A. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της δράσης θα χρηματοδοτηθούν έργα επίδειξης – πειραματικής ανάπτυξης των **Ερευνητικών Οργανισμών** που προωθούν την έρευνα και καινοτομία στην Περιφέρεια Κρήτης. Η δράση επικεντρώνεται σε θεματικούς τομείς, οι οποίοι αναδείχθηκαν από τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης της RIS3Crete.

Στόχος της δράσης είναι :

- Η ενθάρρυνση και υποστήριξη δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας, τα αποτελέσματα των οποίων μπορούν να έχουν αποδεδειγμένη εφαρμογή σε επιχειρήσεις, στους τομείς προτεραιότητας της RIS3Crete.
- Η οικονομική ανάπτυξη βασισμένη στη γνώση.
- Η ενσωμάτωση της νέας γνώσης και της καινοτομίας στα υπάρχοντα, αλλά και σε νέα προϊόντα, υπηρεσίες, παραγωγικά συστήματα και αλυσίδες αξίας.
- Η σύνδεση της ακαδημαϊκής έρευνας με τις ανάγκες της οικονομίας.
- Η ευρεία διάχυση ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση (Νομική Βάση : 2014/C198/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής – Πλαίσιο σχετικά με τις Κρατικές Ενισχύσεις για ΕΑΚ – Σημείο 2.1.1)

Η υλοποίηση της εν λόγω δράσης διέπεται από το άρθρο 2.1.1, σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01).

Η δράση εμπίπτει στο **Πεδίο Παρέμβασης ΕΤΠΑ με κωδικό 60** «Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης». (Πίνακας Ι του παραρτήματος Ι του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθμ.215/2014 της Επιτροπής).

Για την υλοποίηση των δράσεων επίδειξης-πειραματικής ανάπτυξης, οι δυνητικοί δικαιούχοι θα δημιουργήσουν το κατάλληλο μίγμα ενεργειών, αξιοποιώντας ενισχυόμενες δαπάνες των παρακάτω κατηγοριών :

1. Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (πειραματική ανάπτυξη) (άρθρο 25 του ΕΕ651/2014)
2. Δράσεις προώθησης της καινοτομίας (απόκτηση/επικύρωση/προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας) (άρθρο 28 του ΕΕ651/2014)

Για τους ερευνητικούς οργανισμούς που διαθέτουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (και θα λάβουν 100% χρηματοδότηση) προβλέπονται έμμεσες δαπάνες. Οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό **15%** επί των **επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού** (Καν 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α).

Η επιλεξιμότητα των δαπανών (Έρευνας& Ανάπτυξης και Προώθησης Καινοτομίας), καθώς και οι εφαρμοζόμενες επιλογές απλοποιημένου κόστους που αφορούν στην πράξη καθορίζονται από τις διατάξεις της Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού **110427/ΕΥΘΥ1020/20.10.2016** «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»» (Β' 3521) (ΥΑΕΚΕΔ).

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων δε θα πρέπει να υπερβαίνει τους **36 μήνες**. Ο άνωτερος Συνολικός Προϋπολογισμός κάθε Πρότασης δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις **250.000 ευρώ**.

Τα έργα που θα επιλεγούν θα πρέπει :

- να ευθυγραμμίζονται με την εγκεκριμένη Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3Crete),
- να δημιουργούν νέες θέσεις απασχόλησης ερευνητών ,
- να προωθούν την συνεργασία των ΑΕΙ και Ερευνητικών Ιδρυμάτων της Περιφέρειας με σκοπό τη δημιουργία κρίσιμης μάζας για την προώθηση βιώσιμων τεχνολογικών εφαρμογών,
- να αποδεικνύουν την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των δράσεων της έρευνας και καινοτομίας, από επιχειρήσεις της Κρήτης,
- να αποδεικνύουν τη διάχυση των αποτελεσμάτων με σαφώς περιγεγραμμένες διαδικασίες.
- να εναρμονίζονται με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο της χώρας και της ΕΕ, για την προώθηση της Ε&Τ και καινοτομίας,
- να λαμβάνουν υπόψη τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ,
- να μην προωθούν την μαζική παραγωγή που να στηρίζεται σε αγορά έτοιμων τεχνολογιών (of off-the- shelf technologies)

B. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαίωμα υποβολής Πρότασης έχουν **Ερευνητικοί Οργανισμοί που έχουν εγκαταστάσεις στην Περιφέρεια Κρήτης.**

Ως Ερευνητικοί Οργανισμοί νοούνται Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα– Ινστιτούτα- Ερευνητικά Εργαστήρια, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησης, πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων.

Ως δικαιούχοι σε έργα πειραματικής ανάπτυξης προκειμένου να θεωρηθούν ως μη κρατική ενίσχυση σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01) μπορεί να είναι **Ερευνητικοί Φορείς** και **ΑΕΙ-ΤΕΙ** που αποτελούν «Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων».

Για να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση ενός «Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων» δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και η χρηματοδότηση μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του σημείου 19 της Ανακοίνωσης 2014/C 198/01 της ΕΕ θα πρέπει να πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις :

A. Οι κύριες δραστηριότητες του είναι :

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο εξειδικευμένων ανθρώπινων πόρων
- ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση

B. Η χρηματοδότηση αφορά τις κύριες δραστηριότητες τους είτε το σύνολο των τυχόν κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής.

Σε περίπτωση που ο ίδιος Οργανισμός Έρευνας και διάδοσης γνώσεων ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών

δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση θα πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδα τους να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η κάλυψη της επιδότησης της οικονομικής δραστηριότητας από την επιδότηση της μη οικονομικής δραστηριότητας (σταυροειδής επιδότηση).

Εάν στο πλαίσιο της δράσης προκύψει κατοχύρωση πατέντας ως αποτέλεσμα της συγχρηματοδοτούμενης πράξης, είναι απαραίτητο τα κέρδη από οποιαδήποτε εκμετάλλευση ή διαχείριση της συγκεκριμένης πατέντας να επανεπενδύονται στις πρωταρχικές δραστηριότητες του δικαιούχου σύμφωνα με το σημείο 19.β της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01). Ο έλεγχος κατά την διάρκεια υλοποίησης του έργου θα πιστοποιείται μέσα από κατάλληλες λογιστικές εγγραφές που αποδεικνύουν την επανεπένδυση των κερδών αυτών σε κύριες μη οικονομικές δραστηριότητες.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει συνημμένα στην **Αίτηση Χρηματοδότησης** του έργου να υποβληθούν :

- **Υπεύθυνη Δήλωση**, υπογεγραμμένη από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο του Δικαιούχου που να δηλώνει ότι «Στόχος του έργου είναι η ευρεία διάχυση ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση» προκειμένου η χρηματοδότηση να είναι σύμφωνη με το σημείο 19.α.3 της 2014/C 198/01 Ανακοίνωσης της ΕΕ.
- **Υπεύθυνη Δήλωση**, υπογεγραμμένη από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο του Δικαιούχου που να δηλώνει ότι «Εάν στο πλαίσιο της δράσης προκύψουν κέρδη από οποιαδήποτε εκμετάλλευση ή διαχείριση των αποτελεσμάτων του έργου αυτά θα επανεπενδύονται στις πρωταρχικές δραστηριότητες του δικαιούχου σύμφωνα με το σημείο 19.β της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής»
- **Στοιχεία** (σε μορφή έκθεσης) που τεκμηριώνουν τις προϋποθέσεις που τίθενται για τον χαρακτηρισμό της χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου ως μη κρατικής ενίσχυσης

Γ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων που θα υποβληθούν είναι **Συγκριτική Αξιολόγηση**

Στη συγκριτική αξιολόγηση ορίζεται στην Πρόσκληση ως αρχική ημερομηνία η **8-1-2018** και ως καταληκτική ημερομηνία η **30-3-2018** μέχρι την οποία πρέπει να υποβληθούν οι αιτήσεις χρηματοδότησης των δικαιούχων. Από τα κριτήρια τα οποία βαθμολογούνται προκύπτει η συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, βάσει της οποίας θα καθοριστεί η σειρά κατάταξης των προτάσεων. Οι προτάσεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση (μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της Πρόσκλησης) είναι εκείνες με τις υψηλότερες βαθμολογίες.

Η διαδικασία αξιολόγησης των προς χρηματοδότηση πράξεων διενεργείται σε δύο στάδια:

- ΣΤΑΔΙΟ Α': Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης
- ΣΤΑΔΙΟ Β': Αξιολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο / ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από στελέχη της ΔΑ, για τα οποία διασφαλίζεται, σε κάθε περίπτωση, ότι:

- δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων
- διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία για τη διενέργεια της αξιολόγησης

Ειδικότερα για την αξιολόγηση επί μέρους κριτηρίων του Σταδίου Β', χρησιμοποιούνται εμπειρογνώμονες από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών της ΓΓΕΤ. Συγκεκριμένα η αξιολόγηση από τους εμπειρογνώμονες αφορά :

- το σύνολο των κριτηρίων της 1^{ης} ΟΜΑΔΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

▪ τα κριτήρια 1, 3.1, 3.2, 4, 5 και 6 της 3^{ης} ΟΜΑΔΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης η ΔΑ δύναται να ζητήσει σε οποιοδήποτε στάδιο της αξιολόγησης την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται από τον/τους αξιολογητή/τες με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της πρότασης.

Για την αξιολόγηση επί μέρους κριτηρίων της πρόσκλησης δίνονται οι παρακάτω διευκρινήσεις :

A. Για την αξιολόγηση του **Κριτηρίου 7** του ΣΤΑΔΙΟΥ Α που αφορά στην «Ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες που έχουν αναδειχθεί από την διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3Crete)

Οι προτεραιότητες που προέκυψαν κατά την διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης στο πλαίσιο της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3Crete) είναι :

ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΠΕΔΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
Έξυπνη Γεωργία	<p>Γεωργία ακριβείας στις συνθήκες της χώρας :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συστήματα Υποστήριξης Αποφάσεων (Decision Support Systems – DSS), • Παγκόσμια συστήματα γεωεντοπισμού (GPS), • Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών (GIS), • Αισθητήρες και συστήματα ελέγχου εφαρμογής εισροών • Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης • Γεωργικοί αυτοματισμοί και ρομποτική <p>Ανάπτυξη έξυπνων θερμοκηπίων και υδροπονίας με την αξιοποίηση Βασικών Τεχνολογιών Εφαρμογής (BTE), Τεχνολογιών Πληροφορικής</p>
Φιλοπεριβαλλοντική Γεωργία - Κτηνοτροφία & Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	<p>Διάχυση νέων καλλιεργητικών πρακτικών (άρδευση, λίπανση, φυτοπροστασία) που μειώνουν το κόστος παραγωγής</p> <p>Ανάπτυξη συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης & βιολογικής, παραγωγής - εκτροφής στις συνθήκες του νησιού.</p> <p>Διαχείριση ασθενειών της ζωικής και φυτικής παραγωγής</p> <p>Ανάπτυξη πρωτοκόλλων, μείωσης κόστους παραγωγής και βελτίωσης της ποιότητας τυροκομικών προϊόντων της Κρήτης</p> <p>Παραγωγή προϊόντων από αειφόρα παραγωγικά συστήματα για ενίσχυση της ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας στην κλιματική αλλαγή</p>
Ιχθυοασιμότητα & Ασφάλεια Τροφίμων	<p>Εφαρμογή προ και μετά συλλεκτικών τεχνικών βελτίωσης /διατήρησης ποιότητας των γεωργικών προϊόντων (κηπευτικών και φρούτων) και ανάπτυξη εργαλείων για το χαρακτηρισμό των ποιοτικών γνωρισμάτων τους.</p> <p>Βελτίωση της ποιότητας, της διατηρησιμότητας, της υγιεινής και της ασφάλειας των τροφίμων</p> <p>Ανάπτυξη και χρήση μεθόδων ελέγχου και ανίχνευσης βιολογικών, χημικών και φυσικών κινδύνων στα τρόφιμα</p>

	Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών συσκευασίας προϊόντων (ενεργή και νοήμων συσκευασία – νέα υλικά-ιχνηλασιμότητα)
	Ανάπτυξη και βελτίωση πολλαπλασιαστικού υλικού και ανάπτυξη μεθόδων & τεχνολογιών για τον έλεγχο της αυθεντικότητας προϊόντων και ταυτοποίηση της γεωγραφικής προέλευσης.
Κυκλική Οικονομία εν γένει σε όλη την αλυσίδα αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.	Αξιοποίηση των απορριπτόμενων της αγροτικής παραγωγής για την παραγωγή ζωοτροφών υψηλής διατροφικής αξίας είτε βελτιωτικών εδάφους είτε νέων προϊόντων

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΠΕΔΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
Εγκαταστάσεις για παραγωγή και εξοικονόμηση ενέργειας	Υβριδικά Φωτοβολταϊκά/Μικρές Α/Γ
Παραγωγή και χρήση νέων υλικών	Τεχνολογία υλικών
Ευφυείς τεχνολογίες στην ενέργεια	Συστήματα ανάλυσης συμπεριφοράς, διαχείρισης, προσομοίωσης και βελτιστοποίησης ηλεκτρικών δικτύων και καταναλωτών Τεχνολογίες ηλιακών οχημάτων Αύξηση της Ενεργειακής Απόδοσης σε βιομηχανίες εντάσεως ενέργειας – Αξιοποίηση απορριπτόμενης θερμότητας
Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε κτίρια, εγκαταστάσεις και υποδομές	Τεχνολογία-Προϊόντα Μετρητικός Εξοπλισμός

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΠΕΔΙΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ
Χώνευση Βιοτεχνικών και Βιομηχανικών Αποβλήτων	Χώνευση Βιοτεχνικών και Βιομηχανικών Αποβλήτων
Ανάπτυξη εξοπλισμού προστασίας του περιβάλλοντος	Ανάπτυξη εξοπλισμού προστασίας του περιβάλλοντος [μετρήσεις, παρακολούθηση/βελτίωση ποιότητας περιβάλλοντος, εφαρμογές αξιοποίησης ΑΠΕ]
Μηχανικές Μονάδες Βελτίωσης ΕΕΛ	Ολοκληρωμένα συστήματα ή υποσυστήματα ΕΕΛ.
Ευφυείς τεχνολογίες σε υδραυλικά δίκτυα	Ευφυής διαχείριση δικτύων ύδρευσης Ευφυής διαχείριση δικτύων άρδευσης Σχεδίαση-κατασκευή-εμπορία αισθητήρων για υδραυλικά δίκτυα Πιστοποίηση - συμμόρφωση διαδικασιών διαχείρισης δικτύων ύδρευσης με διεθνή πρότυπα

ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΤΠΕ) ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

(ενσωματώνονται και οι προτεραιότητες που αναδείχθηκαν από την επιχειρηματική ανακάλυψη του «Τουρισμού Υπαίθρου»)

1. Ανάπτυξη εφαρμογών ΤΠΕ παροχής τουριστικών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και δικτύωσης που απευθύνονται σε επιχειρήσεις με σκοπό την εξατομικευμένη παροχή πληροφοριών, και εξειδικευμένου περιεχομένου προς τους ταξιδιώτες (π.χ. προηγμένες μηχανές ολοκληρωμένης σχεδίασης πακέτου διακοπών ή/και εξατομικευμένων δραστηριοτήτων, επιλογή διαδρομών, δραστηριοτήτων, σημείων ενδιαφέροντος, τουριστικών καταλυμάτων, γεγονότων/εκδηλώσεων, δρομολογίων ΜΜΕ κλπ.
2. Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ για την υποστήριξη επιχειρήσεων που απευθύνονται σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες τουριστών (π.χ. ΑΜΕΑ, παιδιά, ηλικιωμένοι, χρονίως πάσχοντες).
3. Ανάπτυξη καινοτόμων πλατφορμών για την συλλογή τουριστικού και πολιτιστικού περιεχομένου και διάθεσή του σε δημιουργούς εφαρμογών και υπηρεσιών. Περιλαμβάνεται και η χρήση και αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων, κοινωνικών δικτύων και πληθοπορισμού (crowd sourcing).
4. Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών (α) για την ξενάγηση σε φυσικό ή/και εικονικό πολιτιστικό περιβάλλον της Κρήτης (π.χ. μουσεία, εικονικά μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, φεστιβάλ, εκθέσεις, συλλογές, πολιτιστικά γεγονότα και διαδρομές, καθώς και σε άλλους πόλους και εκδηλώσεις πολιτιστικής δραστηριότητας, χώρους υψηλής επισκεψιμότητας και συγκέντρωσης /μετακίνησης πληθυσμού, κλπ.), ή/ και (β) για την ανάδειξη περιοχών τουριστικού & περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος της Κρήτης και την περιήγηση σε αυτές (π.χ. περιοχές φυσικού κάλλους, παραδοσιακοί οικισμοί, γεωμνημεία, γεωπάργα, ναυάγια, υποθαλάσσια αξιοθέατα, ενυδρεία, κλπ.) ή/και (γ) για την προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού (βιωματικός, εκπαιδευτικός, εναλλακτικός, κλπ).

ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Καινοτόμα/επιδεικτικά σχέδια τα οποία προάγουν την ανάπτυξη καταδυτικών πάρκων /οράσεων μέσω τεχνητών ενδιαιτημάτων

Τα αποτελέσματα της επιχειρηματικής ανακάλυψης καταγράφονται στις αποφάσεις 11α-11β (Πρακτικό Νο 7/27-6-2017), 13-14 (Πρακτικό Νο 8/27-7-2017) και 16/2017 (Πρακτικό Νο 10/15-11-2017) του **Περιφερειακού Συμβουλίου Καινοτομίας** και τα σχετικά κείμενα που τις συνοδεύουν.

Β. Για την Αξιολόγηση του Κριτηρίου 4 του ΣΤΑΔΙΟΥ Β που αφορά στην «Συμβολή στη Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής-Ιονίου»

Συνημμένα στην **Αίτηση Χρηματοδότησης** υποβάλλεται Συμφωνία Συνεργασίας με αντίστοιχο φορέα των Περιφερειών (πέραν των Ελληνικών) που συμμετέχουν στην Μακροπεριφέρεια Αδριατικής – Ιονίου, όπου θα αναφέρεται το αντικείμενο της συνεργασίας σχετικό με την υποβαλλόμενη πρόταση.

Αναλυτικά στοιχεία για την Μακροπεριφέρεια Αδριατικής Ιονίου καθώς και τα Κράτη/Περιφέρειες που συμμετέχουν καταγράφονται στη θέση <http://www.adriatic-ionician.eu/>